

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 21 ноември 2017 г.
(OR. en)

14207/17

EDUC 407
JEUN 142
EMPL 541
SOC 709
COMPET 745

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	13539/17 EDUC 382 JEUN 130 EMPL 512 SOC 669 COMPET 696 RECH 340
№ док. Ком.:	9843/17 EDUC 277 JEUN 80 EMPL 347 SOC 450 COMPET 462 RECH 217 + ADD 1
Относно:	Заклучения на Съвета относно нов тласък за висшето образование в ЕС — <i>Заклучения на Съвета (20 ноември 2017 г.)</i>

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно нов тласък за висшето образование в ЕС, приети от Съвета на 3577-ото му заседание на 20 ноември 2017 г.

Заклучения на Съвета относно нов тласък за висшето образование в ЕС

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ политическия контекст на този въпрос, изложен в приложението към настоящите заключения,

КАТО ОТЧИТА, ЧЕ:

1. на индивидуално равнище висшето образование допринася за личното и професионалното развитие на обучаващите се и помага на хората да поемат отговорност за обучението си през целия живот и професионално развитие. На обществено равнище то полага основите на устойчивото развитие, икономическия растеж, иновациите и социалното сближаване и играе важна роля при откриването и преодоляването на обществените предизвикателства.
2. е необходимо да се засили сътрудничеството и полезните взаимодействия както в рамките на отделните сфери на образованието, така и между висшето образование и научните изследвания, иновациите и трудовия живот.
3. висшите учебни заведения се нуждаят от подкрепа в осъществяването на своята роля за гражданското участие и при предприемането на стъпки за гарантиране, че съставът на студентите и академичния персонал осигурява по-добро отразяване на населението като цяло.
4. висшите учебни заведения следва да бъдат стимулирани да преосмислят подходите към ученето и преподаването и да насърчават по-специално насочения към студентите подход, основаното на сътрудничество и на проучвания учене, приобщаващия тип учебна среда и използването на цифровите технологии.
5. макар напредъкът в постигането на водещата цел на „Европа 2020“ — поне 40 % от лицата на възраст 30—34 години да имат завършено висше или равностойно на висше образование до 2020 г., да е забележителен, от решаващо значение е да се гарантира, че висшето образование е с високо качество и от голямо значение, така че да дава на завършили студенти възможност да просперират както в личностно, така и в професионално отношение.

6. във връзка с това са нужни още усилия за предоставяне на по-качествени данни за висшето образование, например по отношение на резултатите в социалната сфера и заетостта, както и за гражданското участие на хората, които излизат от висшето образование, както и относно транснационалната мобилност и предизвикателствата пред нея.
7. международното сътрудничество и мобилността с учебна цел в областта на висшето образование, по-специално чрез програмата Еразъм +, спомогнаха за създаване на нови трансгранични партньорства, обмен на добри практики, изграждане на межкултурното разбирателство и общите ценности, както и за отключване и овладяване на нови знания, с цел повишаване привлекателността и конкурентоспособността на системата за висше образование в Европа в световен мащаб.
8. специфични предизвикателства за висшето образование в Европа са:
 - а) студентите да придобиват по-добри познания, умения и компетентности, като същевременно се преодоляват несъответствията между търсените и предлаганите умения и недостигът на умения в определени професионални области;
 - б) висшите учебни заведения да развиват равен достъп и условия за успех за всички във висшето образование и да насърчават гражданското участие;
 - в) пълноценно да се използва неоползотвореният потенциал на висшите учебни заведения, така че чрез преподаване и научни изследвания да допринасят за иновациите и развитието в икономиката като цяло, особено в съответните си региони;
 - г) да се насърчава съгласуваността в управлението на висшето образование и устойчивото управление на ресурсите.

ПРИВЕТСТВА:

9. съобщението на Комисията относно нов тласък за висшето образование в ЕС¹, което се основава на предходното сътрудничество и има за цел да гарантира, че инструментите и програмите на ЕС подпомагат взаимното обучение и сътрудничеството в областта на политиката в сферата на висшето образование.

¹ 9843/17

При пълно зачитане на принципите за академичната свобода и институционалната автономност на висшите учебни заведения и като признава тяхната основна роля в по-нататъшното модернизиране на системите за висше образование,

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ да се съсредоточат върху следните приоритетни области на действие:

А. НАСЪРЧАВАНЕ НА ВИСОКИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ В РАЗВИТИЕТО НА УМЕНИЯТА

10. Насърчаване на висшите учебни заведения да развиват таланта и потенциала на всички учещи и да ги подпомагат да придобиват по-добре необходимите знания, умения и компетентности, така че да действат като активни и отговорни граждани в обществото и да участват в пазара на труда и в обучението през целия живот.
11. Преодоляване на несъответствията между търсените и предлаганите умения и на недостига на умения, както и предвиждане на бъдещите потребности от умения чрез насърчаване на висшите учебни заведения да:
 - а) засилват сътрудничеството с работодателите, например чрез обучение в процеса на работа и чрез включване на теоретични и практически компоненти в програмите;
 - б) си сътрудничат с образователните институции на всички равнища и с други заинтересовани страни, за да мотивират учещите да насочат професионалното си развитие към висококвалифицирани професии, включително в академичната общност, които не само отговарят на днешното търсене на пазара на труда, но и допринасят за оформянето на утрешната икономика, обществото и бъдещето на труда, както и да поставят специален акцент върху придобиването на умения в областта на науката, технологиите, инженерството, (изкуствата) и математиката (НТИ(И)М);
 - в) използват прогнози и анализи относно уменията и пазара на труда като принос за повишаване на качеството на висшето образование и за подпомагане на учещите да направят информиран избор на обучение;
12. Изграждане на по-силни връзки с местните общности, например чрез по-добро включване на общностни и доброволчески дейности в програмите по целесъобразност, както и чрез насърчаване на предприемаческа култура и умения както в рамките на висшите учебни заведения, така и извън тях.
13. Насърчаване на висшите учебни заведения да прилагат иновативни подходи в преподаването и ученето, по-специално чрез разработване на стратегически подход към цифровизацията и чрез повишаване на цифровата грамотност на всички учащи.

Б. УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ НА МНОГООБРАЗНА
СТУДЕНТСКА МАСА И ПОДКРЕПЯЩ АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ

14. Стремеж към по-голяма справедливост чрез подобряване на достъпа до висше образование, като се използва широк набор от средства, включително усилия за по-добра достъпност на регионално равнище, както и създаване на по-добри условия за успех и осигуряване на висококачествено образование и ориентиране за всички студенти, независимо от техния произход.
15. Полагане на усилия за отваряне на системите за висше образование за хората на всеки етап от живота, като се улесняват преходите между различните квалификационни нива и образователни модели, подобрява се признаването на самостоятелното и неформалното учене и се разработват по-гъвкави форми на предоставяне на висше образование, например чрез смесено обучение и образователни ресурси със свободен достъп.
16. Насърчаване на висшите учебни заведения да подкрепят и стимулират първоначалното обучение и непрекъснатото професионално развитие на академичния състав, така че да придобие съответните преподавателски умения, необходими за удовлетворяване на потребностите на многообразната студентска маса, да създава ефективна среда за съвместно учене, да ангажира студентите в научноизследователски дейности, да насърчава интердисциплинарността и да използват по-добре новаторски педагогически практики.
17. Предприемане на стъпки за подобряване на цифровите компетентности на академичния състав, включително педагогически методи и специфични за съответната дисциплина компетентности от областта на цифровите технологии.
18. Полагане на усилия за оценяване на високите постижения и новаторството в преподаването, например чрез разработване на системи за възнаграждение и възможности за кариерно развитие на академичния състав, като се съхранява балансът между преподаване и изследователска дейност.
19. Насърчаване на мобилността с учебна цел и други начини за придобиване на значим международен опит сред студенти и преподаватели, например виртуална и смесена мобилност или интернационализация „у дома“, както и по-системно интегриране на мобилността с цел учене и преподаване в програмите.

В. ПРИНОС ЗА ИНОВАЦИИТЕ В ИКОНОМИКАТА КАТО ЦЯЛО

20. Подкрепа на висшите учебни заведения, така че да имат по-добро въздействие върху макрорегионалните стратегии, регионалните икономики и иновационния капацитет, както и да допринасят за трансфера на технологии и регионалната политика за интелигентна специализация.
21. Подкрепа на висшите учебни заведения за създаването на мрежи за ефективно сътрудничество между различни организации и между различни сектори.
22. Насърчаване на висшите учебни заведения да създават благоприятни условия за предприемаческо мислене и творчество и да възприемат цялостен подход към начина, по който научните изследвания и иновациите се интегрират в учебните програми.
23. Подпомагане на нововъведения в докторските програми, така че да се подготвят по-добре дипломиращите се за кариера както извън, така и в рамките на академичната общност, включително повишаване на информираността за преносимите компетентности, както и да се способства за оползотворяване на пълния им потенциал, като същевременно се допринася за новаторството и развитието в икономиката и обществото като цяло.

Г. СТИМУЛИРАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА И РАЗВИВАНЕ НА ОЩЕ ПО-ДОБРО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ОБЛАСТТА НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ

24. Стремез за постигане на адекватно, справедливо и устойчиво финансиране, както и за ефективно управление на системите за висше образование, така че да се подобрят качеството и приложимостта на преподаването и ученето и да се насърчат приобщаването и високите постижения.
25. Насърчаване на активното участие на вътрешните и участието на външните заинтересовани страни в управлението на висшите учебни заведения.
26. По-нататъшно укрепване на ефикасността, ефективността и прозрачността на осигуряването на качеството, така че да се укрепи взаимното доверие, да се подсилат процедурите за признаване на академични квалификации и да се стимулира международната мобилност.

С оглед да се подкрепи сътрудничеството между държавите членки в тази област
ПРИВЕТСТВА НАМЕРЕНИЕТО НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ЗА:

27. засилване на сътрудничеството в рамките на програмата Еразъм + и стратегическата рамка за образование и обучение, включително чрез насърчаване на приобщаването, върховите постижения и новаторството в преподаването, насърчаване на гражданска и социална отговорност на студентите и висшите учебни заведения, като се стимулира съответната доброволческа и общественополезна работа и се развива сътрудничеството със стопанския сектор.
28. мерки за подкрепа, както и насърчаване на разпространението на резултати, с цел подобряване на качеството на академичната мобилност, например увеличаване прозрачността на квалификациите, включително квалификациите на бежанци и мигранти, както и цифров обмен на данни за студентите, при пълно зачитане на националните и европейските правила за защита на данните.
29. предлагане на равнище ЕС на подкрепа за коалиции за насърчаване на областите на НТИ(И)М и обмен на добри практики.
30. насърчаване на развитието на новаторски педагогически подходи, така че да се помогне на висшите учебни заведения да прилагат всеобхватни стратегии за учене с помощта на цифрови технологии, например като се проучи модела за готовността за електронно обучение.
31. създаване на стимули и капацитет за висшето образование да търси решения за справяне със социалните и икономически предизвикателства и за по-значим принос към предприемаческия и новаторски растеж в регионите, по-специално като се спомага за по-добри връзки с публичните власти, научноизследователските институти и стопанския сектор.
32. принос за укрепване на връзките и координацията между европейското пространство за висше образование, европейското научноизследователско пространство, инициативите в областта на иновациите и други имащи отношение международни форуми в областта на образованието.
33. оптимизиране на инструментите на ЕС за натрупване на обективни данни и създаване на полезни взаимодействия между тях, както и укрепване на работата на мрежата „Евридика“ и сътрудничеството с ОИСП, така че да се гарантират полезни взаимодействия между дейностите, да се избегне дублирането на усилия и да се осигури ползата от съвместната работа.

34. принос за разглеждане на структурите за финансиране и за управление в контекста на сътрудничеството с ОИСП, с особен акцент върху баланса между преподаването и научните изследвания, с цел да се гарантират по-добри резултати на дипломираните лица и да се разработят по-ефикасни и ефективни системи за висше образование.

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

35. да вземе изцяло предвид настоящите заключения при изготвянето на своите предложения за бъдещата стратегическа рамка за сътрудничество в областта на образованието и обучението, програмата на Съюза в областта на образованието и обучението след 2020 г., и други финансови инструменти, като при разработването на тези предложения отдава дължимото значение на стратегическите, финансовите и отнасящите се до качеството съображения.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ПРИЛОЖЕНИЕТО

Политически контекст

1. Закljučения на Съвета относно стратегическа рамка за европейското сътрудничество в областта на образованието и обучението („Образование и обучение 2020“) (12 май 2009 г.)
2. Закljučения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно развитие на ролята на образованието в рамките на пълноценно функциониращ триъгълник на знанието (26 ноември 2009 г.)
3. Закljučения на Съвета относно модернизацията на висшето образование (28 и 29 ноември 2011 г.)
4. Закljučения на Съвета относно социалното измерение на висшето образование (16 и 17 май 2013 г.)
5. Закljučения на Съвета относно глобалното измерение на европейското висше образование (25 и 26 ноември 2013 г.)
6. Закljučения на Съвета относно осигуряване на качество в подкрепа на образованието и обучението (20 май 2014 г.)
7. Закljučения на Съвета относно предприемачеството в образованието и обучението (12 декември 2014 г.)
8. Декларация относно популяризирането чрез образование на гражданските и общите ценности — свобода, толерантност и недискриминация (Париж, 17 март 2015 г.)
9. Съвместен доклад за 2015 г. на Съвета и на Комисията относно прилагането на стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението („Образование и обучение 2020“) — Нови приоритети на европейското сътрудничество в областта на образованието и обучението (23 и 24 ноември 2015 г.)
10. Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно насърчаването на социално-икономическото развитие и приобщаване в ЕС чрез образование: приносът на образованието и обучението към европейския семестър за 2016 г. (24 февруари 2016 г.)

11. Заключение на Съвета относно развиването на медийна грамотност и критично мислене чрез образование и обучение (30 май 2016 г.)
12. Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Нова европейска програма за умения: Съвместни усилия за укрепване на човешкия капитал, пригодността за заетост и конкурентоспособността“ (10 юни 2016 г.)
13. Обзор на образованието и обучението, 2016 г. (ноември 2016 г.)
14. Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Подобряване и модернизиране на образованието“ (7 декември 2016 г.)
15. Заключение на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно приобщаване в условията на многообразие с цел постигане на висококачествено образование за всички (17 февруари 2017 г.)
16. Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно нов тласък за висшето образование в ЕС (30 май 2017 г.)
17. Препоръка на Съвета относно проследяването на дипломираните лица (20 ноември 2017 г.)
- [18. Заключение на Съвета относно бъдещето на труда (7 декември 2017 г.)]
